

Strėvos kaimo šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Strėvos šaltinis,
Strėvos girininkijos šaltinis

Koordinatės

LKS: 545687; 6050144

Adresas

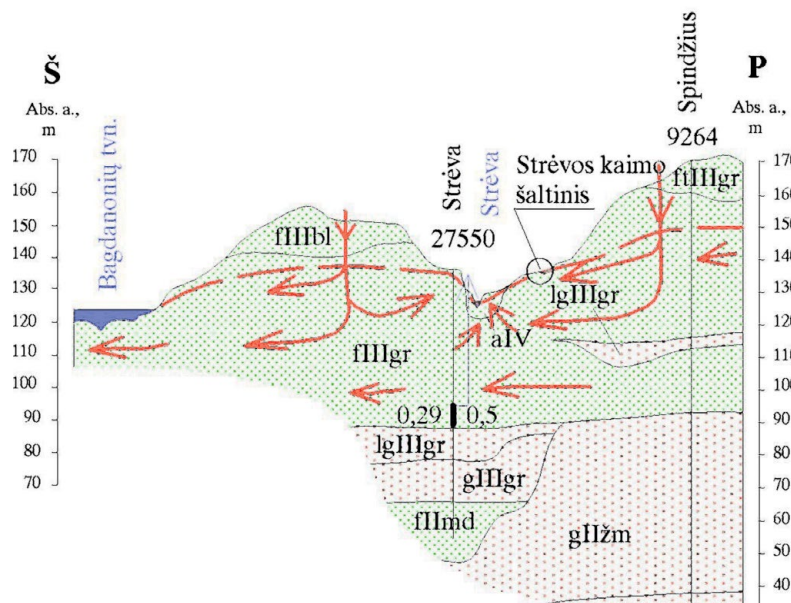
Trakų r. sav., Strėvos k.,
Aukštadvario regioninio
parko šiaurės rytinis
pakraštys. Šaltinis yra PR
aukštesniame Strėvos
kaimo pakraštyje, maždaug
vidurkelyje tarp Trakų ir
Aukštadvario, dešiniame
Strėvos slėnio šlaite. Nuo
Stankos ež. aplygintu šlaitu
jis į rytus nutolęs apie
130 metrų

Aplinka

Šaltinis atsivėręs erozinio šlaito padurpėjusioje terasoje, šalia ją kirtusios griovos. Dabar šlaitas įsiterpęs tarp namų valdų, yra dirbtinai aplygintas, jame iškasti net keli tvenkiniai. Vienas iš jų, esantis kiek aukščiau šaltinio, užgriebia jo mitybos sritį. Vandens perteklius nuteka grioveliu link kito žemiau esančio

tvenkinio, įrengto pačioje Stankos ežero pakrantėje. Vandeni surenkantis betoninis rentinys yra žolynais apžėlusiam gūbriuke (kiek padrėkusiam ir kupsutuotame pašlaitės išnašų kauburyje). Neuždengtas šulinukas prikritęs lapų, priaugęs maurų ir vandens augalijos. Aplink šaltinio išieigą dar sunkiasi kelios silpnos versmės, išgraužusios apysausės išplovos. Aplinka neužteršta, bet ir nėra labiau tvarkoma.

Dabartinė būklė, kaptazas

Apleistas šaltinis, kaptazo įrenginių nėra.

Vandens fizikinės savybės

Vanduo be skonio, jaučiamas pu-
vėsių kvapas, šaltas (2012-02-21
temperatūra 3,3 °C), pH = 7,2, ok-
sidacinis ir redukcinis potencialas
Eh = +17 mV, ištirpusio deguonies
koncentracija 1,03 mg/l, pasižymi
redukcine aplinka (rH = 15).

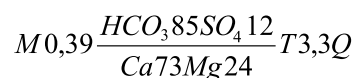

Vandens cheminės savybės

Saltinio vanduo yra gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Jame ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis yra 385 mg/l. Šaltinio vanduo yra santykinai kietas, bendrasis kietumas – 4,92 mg-ekv/l. Tačiau tai karbonatinis, virinant pašalinamas kietumas. Šaltinio vandenyje neaptikta nitrātų. Amonio, organinių priemaišų kiekis labai nedidelis, artimas foninei koncentracijai. Vandenyje aptikta 0,21 mg/l fluoro.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	385		
Sausoji liekana 180 °C	255		
Bendrasis kietumas		4.92	
Karbonatinis kietumas		4.25	
Nekarbonatinis kietumas		0.68	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	5.7	0.161	3.21
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	27.8	0.579	11.6
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	259	4.25	84.9
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0.010		
Nitratai, NO ₃ ⁻	< 0.050		
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	2.8	0.122	2.40
Kalis, K ⁺	<1.0		
Kalcis, Ca ²⁺	73.9	3.69	72.8
Magnis, Mg ²⁺	15.0	1.23	24.4
Amoniakas, NH ₄ ⁺	0.361	0.020	0.395
Kitos analizės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7.55		
Permanganato skaičius, mg O/l	0.81		
Cheminis deguonies suvartojimas, mg O/l	< 4.0		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	440		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

„Apie Strėvos šaltinį sužinojau čia atėjęs dirbti. Man apie jį dar pasakojo čia gyvenę seni žmonės. Vanduo nuo seniausių laikų buvo naudojamas buityje, daugiausiai maistui gaminti. Čia, prie šaltinio buvo girdomi gyvuliai. Sraunaus ir šalto vandens užtekdamo visam kaimui, nes kaimas šulinių neturėjo. Skalbė Strėvos upelyje, o iš šaltinio nešė vandenį namo. Apie 1960 metus šulinį iškasė čia įsikūrusi girininkija, vėliau jos pavyzdžiu pasekė kiti gyventojai. Pamažu šaltinio vieta buvo primiršta ir užteršta. Sklypą su šaltiniu įsigijo gyventojas Antanas Kazokas. Jis ėmė valyti šaltinio aplinką, iškasė nedidelę kūdrą. Tvarkymo metu buvo surastos net 5 buvusios vandens ėmimo vietos. Seniausioje vietoje buvo ažuolinis net 3 metrų gylis šulinys. Kitas vandenvietės žymėjo cementiniai žiedai vandeniui, įleista statinė. Išvalius šaltiniuotą vietą ir ten iškasus balą, šaltinio vanduo tapo nevertotinas. Jis pažaliavo, sužydėjo, ėmė ten augti maurai, plūdenos, nors vanduo ir nuteka. Gal nereikėjo ten kasti kūdros.

Pasakojama, kad senovės laikais Strėvoje buvo žydo karčiama ir žmonės čia sustodavę pailsėti, pagirdyti gyvulių. Senąjį Kauko ežerą, įsikūrusį Strėvos kaimo pašonėje, imta vadinti Stanka – nuo žodžio „stovėti, sustoti“.

Pasakojo Vaclovas Plegevičius, gim. 1955 06, Trakų r. Gruožninkėlių k., dabar gyvenantis Trakų r., Strėvos k.

Užrašė R. Balsevičiūtė 2012-03-10

Tipas

Krintantis erozinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Neįvertintas

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis, sulfatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas,
Z. Zanevskij, 2012